

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-03151/2013-ERU

V Praze dne 29. dubna 2013

Číslo jednací: 03151-9/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-03151/2013-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 2. dubna 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je příspěvková organizace Správa majetku obce Lovčice, IČ: 75156903, se sídlem Lovčice 118, 696 39 Lovčice, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, příspěvková organizace Správa majetku obce Lovčice, IČ: 75156903, se sídlem Lovčice 118, 696 39 Lovčice, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 21. července 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Lovčice u Kyjova, Lovčice 232, zemní výkopové práce spojené s odstraňováním havárie na vodovodním řadu a vodovodní přípojce, kdy při provádění těchto prací došlo k poškození středtlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, příspěvkové organizaci Správa majetku obce Lovčice, IČ: 75156903, se sídlem Lovčice 118, 696 39 Lovčice, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní

moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 04413.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, příspěvkové organizaci Správa majetku obce Lovčice, IČ: 75156903, se sídlem Lovčice 118, 696 39 Lovčice, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 044131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 2. dubna 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, příspěvkovou organizací Správa majetku obce Lovčice, IČ: 75156903, se sídlem Lovčice 118, 696 39 Lovčice (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 21. července 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Lovčice u Kyjova, Lovčice ■■■ zemní výkopové práce spojené s odstraňováním havárie na vodovodním řadu a vodovodní přípojce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku kontroly zahájené dne 17. prosince 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 17121-2/2012-ERU ze dne 27. listopadu 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo dne 17. prosince 2012 místní šetření a byl z něho pořizen záznam vedeným pod č. j. 17121/2012-ERU. Při provedeném šetření byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 21. července 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Lovčice u Kyjova, Lovčice ■■■, zemní výkopové práce spojené s odstraňováním havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce, kdy při provádění těchto prací došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 688 m³ (střední únik) s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 40 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu 30 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno (dále jen „společnost RWE“), který z místa aktivního zásahu pořídil fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy provozovaném JMP Net, s.r.o., jsou zaznamenány v protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 21. července 2012 č. ■■■ a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ■■■ ze dne 21. července 2012.

Úřadem bylo dále zjištěno, že zřizovatelem účastníka řízení je Obec Lovčice, IČ: 00285072, Lovčice 118, PSČ 696 39, v jejímž vlastnictví je vodovod včetně vodovodní přípojky, a účastník řízení provádí pro svého zřizovatele mj. jeho údržbu.

Dne 21. července 2012 došlo v katastrálním území Lovčice u Kyjova, Lovčice ■■■, při odstraňování havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce, k poškození středotlaké (dále jen „STL“) plynovodní přípojky PE d 32, a to účastníkem řízení. Dle účastníka řízení bylo plynárenské zařízení poškozeno při odkrytí vrchní části vozovky do hloubky cca 20 cm bagrem, který citovanou přípojku zachytil. Hlavní řád vodovodu, ze kterého odbočovala vodovodní přípojka, se nacházel v hloubce 1,5 m. Plynovodní přípojka pro dům s č. p. 232 je ve vlastnictví JMP Net, s.r.o. Dle vyjádření účastníka řízení byla STL přípojka uložena v hloubce 20 cm a nebyla opatřena výstražnou fólií. Před započatím prací na havárii si starosta obce Lovčice pořídil výpis ze systému MISIS znázorňující inženýrské sítě.

Z předložené fotodokumentace je zřejmé, že poškozená STL plynovodní přípojka PE d 32 byla uložena hlouběji, než uvádí účastník řízení.

V rámci odstraňování havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce v ochranném pásmu plynárenského zařízení nemusely být, ve smyslu ustanovení § 68 odst. 4 energetického zákona, předem stanoveny podmínky pro práce v ochranném pásmu a ani nemuselo nutně dojít k vytýčení plynárenského zařízení jeho provozovatelem.

Vzniklé poškození středotlaké plynovodní přípojky pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, viz. protokol o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 688 m³ za dobu jeho trvání v délce 40 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 30 konečným zákazníkům.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. 17121/2012-ERU, záznamu z místního šetření č. j. 17121/2012-ERU ze dne 17. prosince 2012 a jsou uvedeny také v protokolu č. K001513 o výsledku kontroly ze dne 21. února 2013, se kterým byl účastník řízení, a to prostřednictvím paní Lidmily Macháčkové, dne 21. února 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly č. K001513 ze dne 21. února 2013 vyjádřil dne 27. února 2013 a uvedl, že k poškození středotlaké plynovodní přípojky došlo dne 17. prosince 2012 jeho zaměstnancem, a to při odstraňování havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce. Při opravě byla odkryta vrchní část povrchu vozovky bagrem a při tom došlo k poškození. Plynová přípojka křížila hlavní řád vodovodu, který je v hloubce 1,5 m. Z hlavního řádu vedla poškozená vodovodní přípojka. Před započítím prací na havárii si starosta obce, který byl opravě přítomen, pořídil výpis ze systému MISIS, znázorňující inženýrské sítě. Poškozená plynová přípojka pro dům č. p. 232 je ve vlastnictví JMP Net, s.r.o. a byla vybudovaná před 19 až 20 lety. Poškozená přípojka byla uložena v hloubce 20 cm a nebyla opatřena výstražnou fólií, ani nebyla zapískována. Z těchto skutečností je zřejmé, že uložení a zabezpečení plynovodní přípojky nebylo v souladu s bezpečnostními předpisy, a proto podíl na vzniku havárie na plynové přípojce má také JMP Net, s.r.o.

Dne 5. března 2013 vydal Úřad pod č. j. 17121-11/2012-ERU „rozhodnutí o námitce kontrolované osoby“, které účastník řízení převzal téhož dne. Úřad tímto rozhodnutím o námitce kontrolované osoby rozhodl tak, že se námitce vyhovuje, a to příslušnou úpravou textu, kde text v oddílu 2/ na straně 2 kontrolního zjištění se doplňuje o skutečnosti takto: plynovodní přípojka pro dům č. p. 232 je ve vlastnictví JMP Net, s.r.o. a je vybudovaná před 19 až 20 lety. Dle účastníka řízení byla STL přípojka uložena v hloubce 20 cm a nebyla opatřena výstražnou fólií ani nebyla zapískována. Před započítím prací na havárii si starosta obce Lovčice, který byl opravě přítomen, pořídil výpis ze systému MISIS znázorňující inženýrské sítě. Dále účastník řízení uvádí, že z těchto skutečností je zřejmé, že uložení a zabezpečení plynové přípojky nebylo v souladu s bezpečnostními předpisy, a proto podíl na

vzniku havárie na plynové přípojce má také JMP Net, s.r.o.

Ostatní kontrolní zjištění obsažená v textu protokolu č. K001513 č. j. 17121-7/2012-ERU ze dne 21. února 2013 se nemění.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedených kontrolách zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 03151-1/2013-ERU dne 2. dubna 2013, s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu č. j. 03151/2013-ERU dne 8. dubna 2013 kontrolní spis, sp. zn. KO-17121/2012-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 03151-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z výše uvedeného kontrolního spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 8. dubna 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení usnesení vedené pod č. j. 03151-4/2013-ERU, kterým uložil účastníkovi řízení povinnost předložit do 7 dnů od převzetí uvedeného usnesení kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne, který v reakci na toto usnesení zaslal dne 10. dubna 2013 požadované podklady.

Úřad provedl dne 15. dubna 2013 dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 03151-6/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 8. dubna 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 03151-5/2013-ERU zaslaným téhož dne. Dokazování bylo provedeno tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 16. dubna 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 03151-7/2013-ERU, které mu bylo doručeno dne 17. dubna 2013. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné

návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

K poškození středtlaké plynovodní přípojky PE d 32 došlo v katastrálním území Lovčice u Kyjova, Lovčice ■■■, při provádění výkopových pracích spojených s odstraňováním havárie vodovodního řádu a vodovodní přípojky. Uvedené práce prováděl účastník řízení.

Podmínky, za nichž bylo možno vykonávat činnost účastníka řízení, tedy odstraňování havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, nemusely být ve smyslu ustanovení § 68 odst. 4 energetického zákona osobou provozující plynovodní přípojku stanoveny, účastník řízení o ně nepožádal a rovněž nebylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení.

Před započítáním prací na havárii si starosta obce, který byl opravě přítomen, pořídil výpis ze systému MISIS, znázorňující inženýrské sítě. Poškozená plynová přípojka pro dům č. p. ■■■ je ve vlastnictví JMP Net, s.r.o. a je vybudovaná před 19 až 20 lety. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa, i když před započítáním stavebních prací nikdo nežádal o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.

Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lovčice dne 27. července 2012 u rodinného domu č. p. ■■■, kdy došlo k poškození středtlaké plynovodní přípojky PE d 32, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 688 m³ (střední únik), s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 40 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 30 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středtlaké plynovodní přípojky pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu a který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou pak zaznamenány v příslušném protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ■■■■ ze dne 23. července 2012.

K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při odstraňování havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce v obci Lovčice, a to strojní mechanizací.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správními delikty ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32.

Správní orgán se tak při posuzování správních deliktů účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda danou činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

Tím, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lovčice dne 21. července 2012 u rodinného domu č. p. [REDAKCE] v přímé souvislosti s odstraňováním havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce, při které došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 688 m³ (střední únik), s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 40 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 30 konečným zákazníkům.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa vzhledem k tomu, že před započatím prací na havárii si starosta obce, který byl opravě přítomen, pořídil výpis ze systému MISIS, znázorňující inženýrské síť. Účastník řízení si tak měl být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenských zařízení a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky došlo při provádění zemních prací, a to konkrétně při odstraňování havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce prostřednictvím strojního mechanismu, při které došlo k poškození této přípojky v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí právnické a fyzické podnikající osoby však plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním v daném případě způsobil únik zemního plynu do ovzduší a dále došlo k přerušení dodávky zemního plynu 30 konečným zákazníkům. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 21. července 2012 zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lovčice u rodinného domu č. p. ■■■ v přímé souvislosti s odstraňováním havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla

platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE d 32, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v množství 688 m³, s délkou trvání poruchového prostoje 40 minut a k přerušení dodávky zemního plynu 30 konečným zákazníkům, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť došlo k ohrožení zájmu společnosti na nepřetržitém provozu plynárenských zařízení a zájmu na ochraně života, zdraví, bezpečnosti a majetku osob.

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchané delikty podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že správní orgán prokázal naplnění jak formální, tak materiální stránky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, přistoupil k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 2. dubna 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel

ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevyložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržetím stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace, což bylo v rozporu se zákonnou povinností počínat si takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Účastník řízení před započítí stavebních prací nežádal o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu z důvodu

časové tísňe na odstranění havárie vodovodního řádu a k tomuto faktu přihlédl a danou situaci Úřad hodnotí ani jako přitěžující, ani jako polehčující okolnost.

Správní orgán posuzoval také otázku možné příčiny spáchání správního deliktu. To, že k poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo v přímé souvislosti s odstraňováním havárie na vodovodním řádu a vodovodní přípojky a tato havárie se musela urychleně opravit, aby nedošlo k dalším škodám, a k tomuto faktu přihlédl Úřad jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a případnému přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středtlakou plynovodní přípojku PE d 32, a svým jednáním způsobil únik 688 m³ (střední únik), s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 40 minut, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu 30 konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o relativně nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 40 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že je mu vytýkáno spáchání správního deliktu. Správní orgán při stanovování výše pokuty přihlédl také k tomu, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní,

a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Úřad vycházel při stanovení výše pokuty z posledních výkazů zisků a ztrát zaslaných účastníkem řízení za období březen 2013, kde účastník řízení vykázal hospodářský výsledek v hlavní činnosti ve výši [REDAKCE] Kč a v hospodářské činnosti ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž výnosy z činností celkem byly ve výši [REDAKCE] Kč. Úřad obdržel od účastníka řízení ještě výkaz zisků a ztrát za období prosinec 2012, kde vykázal hospodářský výsledek v hlavní činnosti ve výši [REDAKCE] a v hospodářské činnosti ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž výnosy z činností celkem byly ve výši [REDAKCE] Kč. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina, (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána úhrnná pokuta ve výši 10 000 Kč, a to za spáchání správních deliktů podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

otisk úředního razítka

Ing. Petr Novotný v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly